

24. Slovensko etnološko društvo naj v letu 2010 pripravi posvetovanje le o nesnovni kulturni dediščini, njenem dokumentiranju, ohranjanju, predvsem pa o izvajanju Projekta registra žive dediščine ter o vseh vprašanih, povezanih s tem projektom, ki so ostala odprta tudi po končani mednarodni konferenci.

Drugi sklepi:

25. Slovensko etnološko društvo v prihodnje pričakuje večje vključevanje etnologov v društvene programe.

26. Ob koncu konference ugotavljamo, da je Slovensko etnološko društvo v marsičem ali v celoti močno presešlo model siceršnjih društvenih programov. To je povezano tudi z novimi in predvsem drugačnimi oblikami delovanja etnološke vede v prihodnje. Zato predlagamo, da se čim prej razmisli o ustanovitvi nove, operativne in povezovalne organizacije, neke

vrste Slovenske etnološke organizacije, ki naj bi ob delovanju Slovenskega etnološkega društva kot oblike stanovskega povezovanja v prihodnje prevzela naloge koordiniranja in organiziranja programov, posvetov, tudi kandidiranja za finančne projekte, idr.

Slovensko etnološko društvo je Mednarodno konferenco izvedlo s finančno pomočjo Ministrstva za kulturo RS, Agencije RS za raziskovalno dejavnost ter ob sponzorski pomoči Mestne občine Ptuj, Knjižnice Ivana Potrča Ptuj in Park hotela Ptuj (1513). V Slovenskem etnološkem društvu smo zadovoljni, ker je konferenca pritegnila številne kolege etnologe ter tudi zaposlene v drugih zavodih, ki delujejo na področju kulture in šolstva, ter delavce iz upravnih služb. Še posebej pa bi radi opozorili na udeležbo gospe Marie Paule Roudil, vodjo UNESCO-ve regionalne pisarne za znanost in kulturo v Evropi, ki ima svoj sedež v Benetkah.

KJE SMO MLADI? Udeležba na konferenci kot priložnost za mlade

Najstarejše slovensko mesto, Ptuj, je 13. in 14. novembra 2009 gostilo Mednarodno konferenco Živeti z dediščino, ki jo je v sodelovanju s Slovensko nacionalno komisijo za UNESCO organiziralo Slovensko etnološko društvo. V okviru splošne teme so se obravnavali štiri različni sklopi: Kulturna dediščina in socialno-zgodovinski spomin, Vzgoja za dediščino, Kulturna dediščina kot dejavnik razvoja ter Nesnovna kulturna dediščina v luči konvencije UNESCO.

Konferenca je priložnost oziroma dogodek, ko se na enem mestu zberejo ne le predstavniki različnih institucij in strokovnjaki, temveč tudi laiki. Za referente je odlična priložnost za predstavitev svojega dela zainteresirani javnosti, poslušalcev pa omogoča vpogled v delo na področju dediščine. Z aktivnim sodelovanjem se tako lahko vsak vključi v debato in poda svoje mnenje ter tako na svoj način oblikuje smer in tek pogovora. Prav iz vrst poslušalcev večkrat pridejo različne pobude ter ideje, ki skupaj z ugotovitvami referentov in moderatorjev oblikujejo sklepna sporočila konference.

Omenjenega mednarodnega dogodka sva se udeležili tudi sami, vendar pa nas je bilo študentov kljub velikemu številu udeležencev zelo malo. Ob tem se nama je zastavilo vprašanje: zakaj je to tako? Teme so bile namreč zelo aktualne, referenti strokovnjaki na svojih področjih in program pester ter zanimiv. Verjetno tovrstna tematika ne privlači vseh, se pa na splošno gledano prisostvovanje na kakršnikoli konferenci prej ko slej obrestuje. Naj samo opomniva na vseživljenjsko učenje, saj se učimo na vsakem koraku ter znanja ne pridobivamo le na obveznih predavanjih in ob prebiranju obvezne literature. Tovrstni dogodek je tudi izjemna priložnost za pridobivanje izkušenj ter sklepanje novih poznanstev. Kako bi mlade navdušili za večji obisk tovr-

stnih dogodkov, ne bova razpravljali, predstavili pa bova nekatere prednosti in priložnosti, ki jih take in podobne konference ter posveti ponujajo nam mladim.

Konference Živeti z dediščino so se udeležili številni izkušeni strokovnjaki, tako iz Slovenije kot tujine. V vsebinsko raznolikih referatih so predstavili svoje delo, hkrati pa navzoče vzpodbudili k razmišljanju o določenih temah. Tako so na primer besede tekle o družbenem pomenu dediščine in ohranjanju njenih »različnih vrst«, tako snovne, nesnovne kot premične in nepremične. Med konferenco so bili podani tudi prvi podatki in izhodišča o Registru žive dediščine v Sloveniji, ki izhaja iz Konvencije UNESCO o varstvu nesnovne dediščine in Zakona o varstvu kulturne dediščine iz leta 2008. Kot dejavnik razvoja je bila dediščina predstavljena v povezavi s kulturnim turizmom, tako v mestu kot na podeželju, ter z različnimi mednarodnimi projekti. Ker ima v okolju, ki je zunaj meja Slovenije, kulturna dediščina drugačen pomen in značilnosti kot v večinskem, so se na konferenci odprle tudi pomembne teme o težavah v zamejskem prostoru, kulturnem razvoju manjšine in vprašanih dediščine med slovenskimi izseljenci.

Verjetno je bil eden pomembnejših sklopov konference sklop na temo vzgoje za dediščino, v katerem so sodelujoči opozorili na neprimerno predstavljene etnološke vsebine v šolskih učbenikih. Pri omenjenem sklopu so sodelovale tudi predstavnice Ministrstva za kulturo ter Ministrstva za šolstvo in šport RS. Verjetno vsi upamo, da bodo omenjene predale naše pripombe, predloge in zamisli pristojnim ter tako pripomogle k boljšemu poznavanju etnologije in njenemu podajanju skozi šolski kurikulum. Najbolj problematično je podajanje nepravilnih informacij in napačno predstavljanje dogodkov, najbolj »zloglasen« pa nostalgичno-romantični odnos do dediščine.

* Ana Beno, absolventka na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. 1230 Domžale, Brejčeva 8, E-naslov: ana.beno@gmail.com; Ana Bezek, študentka na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. 1352 Preserje, Rakitna 100, E-naslov: ana.bezek@gmail.com

Med udeleženci je bilo le malo študentov.
Foto: Marijan Petek, Ptuj, 14. 11. 2009

Že samo ob poslušanju omenjenih predstavitev pridobimo boljši vpogled v samo stroko ter spoznamo številne etnologe in etnologinje ter njihovo delo, kar lahko nam, mladim, pomaga pri našem študijskem in raziskovalnem delu. Prav tako spoznamo ljudi, na katere se lahko obrnemo z določenimi vprašanji v povezavi z njihovim in našim raziskovanjem. Ob predstavitvi različnih institucij,¹ iz katerih so prihajali referenti, mladi spoznavamo »kje in kako« se lahko udeležujemo oziroma zaposlimo po koncu našega študija. Z udeležbo na takšnih dogodkih pridobimo veliko informacij, ne samo o preteklih, temveč tudi o aktualnih projektih, ki se izvajajo tako v slovenskem kot mednarodnem prostoru. Ob tako pestrem seznamu hkrati spoznavamo področja in institucije, v katerih lahko delujemo, ter priložnosti za številna povezovanja različnih strok – na primer etnologije in turizma, managementa in podobno.

Referenti so odkrito spregovorili tudi o izkušnjah in težavah, s katerimi se srečujejo ob svojem delu. V svojih referatih so predstavili primere dobrih in slabih praks, hkrati pa opozorili tudi na napake, ki lahko nastanejo oziroma so jih sami naredili pri svojem delu. Mladi se ob tem lahko učimo na napakah drugih in se seznanimo s težavami, s katerimi se bomo morda v prihodnje srečevali. Ob tem se naučimo kritično presojati stvari, s katerimi se srečujemo oziroma se bomo srečevali med našim raziskovalnim delom, ob delu na projektih in drugih izzivih.

1 Referenti so bili predstavniki Slovenskega etnografskega muzeja, Muzeja novejšje zgodovine Celje, Koroškega pokrajinskega muzeja – enote Ravne na Koroškem, Pokrajinskega muzeja Ptuj; Slovenskega etnološkega društva; Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo; Slovenske nacionalne komisije za UNESCO; predstavnica UNESCO-ve pisarne v Benetkah, Ministrstva za kulturo RS, Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo RS; Ministrstva za kmetijstvo, gospodarstvo in prehrano RS; Ministrstva za šolstvo in šport RS; Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU; Univerzitetne knjižnice Maribor, Znanstveno-raziskovalnega središča Bistra Ptuj; Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem Bled; Inštituta za narodnostna vprašanja; Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije; Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik iz Celovca ter predstavniki hrvaškega Ministrstva za kulturo; bolgarske Akademije znanosti; Etnografskega muzeja v Beogradu ter Avstrijske nacionalne agencije za nesnovno dediščino.

Priložnosti za pogovor ni manjkalo; avtorici članka s predsednico (levo) in tajnico Društva.
Foto: Naško Križnar, Ptuj, 14. 11. 2009

Naj omeniva tudi, da je ozračje na tovrstnih dogodkih nabito s posebno vrsto energije, ki spodbuja našo ustvarjalnost, ideje, predloge, misli, ipd. Ob poslušanju in debatiranju se nam utrne marsikakšna zamisel, ki jo lahko koristno uporabimo bodisi za seminarske, celo diplomske naloge ali jih izkoristimo kot naš novi prihodnji izziv.

Med predstavitvijo so se odpirala različna vprašanja, dileme in razprave, o katerih bi bilo dobro slišati tudi mnenja in predloge mlajše generacije. S svojim drugačnim pogledom in načinom razmišljanja bi na tako lahko s konkretnimi primeri in predlogi sooblikovali sporočilo in sklepe konference.

Nenazadnje pa ne smeva pozabiti, da tovrstne posvete spremljajo tudi družabni dogodki. V sproščenem vzdušju je namreč veliko lažje vzpostaviti stik z mentorji in ljudmi iz stroke. Spoznaš jih v drugačni, bolj osebni luči, in z njimi pokramljaš, ne le zgolj o strokovnih, temveč tudi o povsem vsakdanjih stvareh. S tem pridobiš na tako imenovanem socialnem kapitalu, saj ti poznanstva, sklenjena ob dobri hrani in pijači, lahko še velikokrat pridejo prav tako pri raziskovalnem delu kot tudi v življenju samem.

V pričujočem prispevku omenjava le nekaj prednosti, ki nam jih ponujajo taki in podobni strokovni dogodki, ter priložnosti, ki jih ne smemo zamuditi. Vsak, ki bi se konference udeležil, bi gotovo našel kaj, kar mu je pisano na kožo. Če seštejeva vse misli, poznanstva in znanje, pridobljeno na konferenci, ugotavljava, da jih lahko koristno uporabiva na različnih področjih svojega udejstvovanja. Tovrstni posveti so namreč odlična priložnost za predstavitev našega dela, oziroma priložnost, da z aktivno vključitvijo v debato podamo svoje misli in mnenja o določeni temi, hkrati pa širimo svoje znanje in splošno razgledanost. Ker se na konferencah, še posebej na mednarodnih, zbere veliko število ljudi, strokovnjakov za določene teme, so tovrstni dogodki odlična priložnost za pridobivanje informacij in seznanjanje s trenutnim dogajanjem v stroki.

Zaradi vsega zgoraj naštetega je torej udeleževanje na kakršnihkoli konferencah in posvetih priporočljivo, seveda pa izbiramo tiste, ki so blizu nam in temam, ki nas zanimajo. Udeležujmo se jih!